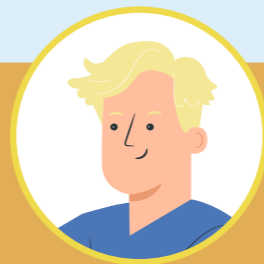

Heb jij hulp nodig op school en weet je niet waar je terecht kan? Kijk op jouwveiligeschool.nl of bel/mail ons!

Ervaringsverhaal van Sven*

Ik heb geen positieve ervaring met het vertrouwensnetwerk op school. Ik werd gepest door een jongen uit mijn klas en ben daarmee naar mijn docenten geweest. Zij gaven eerst aan dat ze er niks mee konden en hebben er uiteindelijk ook niks mee gedaan. Het pestgedrag werd erger en erger en uiteindelijk kreeg ik via-via te horen dat de pester een mes bij zich had. Ik heb dit toen bij mijn mentor gemeld en ze zouden ermee aan de slag gaan. Dit was op een vrijdag en omdat de pester zei dat hij 'ziek' was, gaf mijn mentor aan dat ze het na het weekend verder zouden oppakken. Toen die maandag moesten we in lockdown, dus zouden ze er pas daarna verder mee gaan. Dit was drie weken later en toen gaf mijn mentor aan dat het te lang geleden was en ze "dit specifieke incident niet meer konden aanpakken".

Uiteindelijk ben ik door de leerpleindocent, dus niet door mijn mentor, doorverwezen naar een filosofiedocent die ook een psychologieopleiding had gedaan. Met die leerpleindocent had ik goed contact en zij zag aan mij dat het niet goed met me ging. Zij kwam daarom naar mij toe, dat was fijn. Toen heb ik met die filosofiedocent gesproken. De pester had twee keer gedoubleerd en zou van school gaan. Dat was een opluchting, maar de pester kreeg geen straf. Ik zie de pester nog vaak fietsen en een keer zei hij "ze hebben niks tegen me gedaan toen ze wisten dat ik een mes bij me had, dus ze zullen vast ook niks doen als ik hem gebruik".

Ik heb me die periode heel onveilig gevoeld. Ik moest de hele tijd om me heen kijken en heb me echt drie maanden niet chill gevoeld op school. Het was echt wachten tot de pester aan het einde van het jaar de school verliet. Ook heeft het gezorgd voor een enorme vertrouwensbreuk tussen mij en school. Ik heb meerdere malen laten zien dat het niet goed met me ging en dat school moest ingrijpen, maar er is gewoon niks gebeurd. Het is nooit opgelost, geen sancties, geen gesprek en geen ouders die ingelicht zijn. Ik had graag het gevoel willen hebben dat ik serieus werd genomen door school en dat er op zijn minst een gesprek zou zijn geweest met de pester.

*De namen van de leerlingen in deze tekst zijn pseudoniemen.

Wat vindt het LAKS?

Er wordt aan het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs gewerkt. Daarin staat dat scholen de plicht zullen krijgen om zowel voor een vertrouwenspersoon op school als een vertrouwenspersoon buiten school te zorgen. Leerlingen moeten namelijk zelf kunnen kiezen waar ze zich fijner bij voelen: iemand die de school goed kent, of juist iemand die wat verder weg staat. LAKS is heel blij met dit wetsvoorstel, tegelijkertijd vinden we dat er vanuit school alles gedaan moet worden om het vertrouwensnetwerk goed te laten slagen. Zo moet de weg naar de vertrouwenspersonen overzichtelijk en makkelijk zijn voor alle scholieren. Leerlingen weten namelijk vaak niet wie de vertrouwenspersonen zijn of denken dat hun problemen niet 'erg' genoeg zijn om met een vertrouwenspersoon te praten. Ook horen leerlingen vaak pas achteraf wat er met hun melding, klacht of gesprek is gebeurd, terwijl dit aan het begin al duidelijk gemaakt moet worden aan leerlingen. Daarnaast vindt het LAKS dat vertrouwenspersonen meer uren voor hun werk moeten krijgen, zodat ze voldoende tijd hebben om alle leerlingen die daar behoefte aan hebben zo goed mogelijk te ondersteunen. Ten slotte vindt het LAKS dat vertrouwenspersonen geregeld toegang moeten krijgen tot opleidingen die aansluiten bij hun werkzaamheden als vertrouwenspersoon, zodat zij over alle kennis en vaardigheden beschikken om leerlingen zo goed mogelijk te helpen.

Maar niet alleen de vertrouwenspersoon is belangrijk voor het vertrouwensnetwerk op school. Het LAKS vindt dat ook ander onderwijspersoneel, zoals mentoren, docenten en ondersteunend personeel, de juiste begeleiding moeten bieden aan leerlingen. Het is belangrijk dat wanneer leerlingen om hulp vragen, iedereen binnen de school deze leerling kan ondersteunen en eventueel kan doorverwijzen naar de vertrouwenspersoon of een andere instantie die de leerling kan helpen. Voor een sociaal veilig schoolklimaat is er een goed aansluitend vertrouwensnetwerk nodig waarbij iedereen is betrokken.

Weet jij bij wie je aan moet kloppen als je hulp nodig hebt?

Wat is het vertrouwensnetwerk op school?

Het vertrouwensnetwerk op school zijn alle mensen die er samen voor moeten zorgen dat jij je fijn en veilig voelt op school. Dit vertrouwensnetwerk is erg breed. Het bestaat onder andere uit: mentoren, docenten, schoolartsen, vertrouwenspersonen en ondersteunend personeel. Oftewel: iedereen die op school rondloopt. De mentor is er om te helpen bij persoonlijke ontwikkeling en begeleiding binnen de school. Het ondersteunend personeel en de docenten hebben veel invloed op de sociale veiligheid en sfeer binnen en buiten het klaslokaal. Ook hebben zij veel zicht op hoe het met een leerling gaat. De vertrouwenspersonen staan er iets verder vanaf. Bij hen kan je aankloppen als het niet goed met je gaat of als je tegen problemen aanloopt op school. Dit kunnen grote of kleine problemen zijn, waarmee je niet bij je mentor terecht kunt of wilt. Op elke school zijn de taken van het vertrouwensnetwerk echter anders: sommige scholen hebben een breder netwerk dan andere scholen. Hoe is het vertrouwensnetwerk op jouw school geregeld?

Waarom is een vertrouwensnetwerk belangrijk?

Een goed werkend en toegankelijk vertrouwensnetwerk op school is van groot belang. Een goed vertrouwensnetwerk kan er namelijk voor zorgen dat leerlingen snel geholpen worden wanneer zij (mentale) problemen hebben of in vervelende thuissituaties zitten. Ook kan een goed vertrouwensnetwerk effectief optreden in situaties waarin er gepest wordt en/of sprake is van discriminatie of racisme. Al met al moet de leerling centraal staan binnen het vertrouwensnetwerk. Want alleen in een (sociaal) veilige omgeving kan een leerling zich focussen op waar het op school om gaat: de ontwikkeling van de scholier.

“ **Al met al moet de leerling centraal staan binnen het vertrouwensnetwerk. Want alleen in een (sociaal) veilige omgeving kan de leerling zich focussen op waar het op school om gaat: de ontwikkeling van de scholier.** ”

Het LAKS merkt dat het vertrouwensnetwerk op veel scholen nog niet goed genoeg functioneert. Veel leerlingen worstelen met (mentale) problemen en weten op school niet goed hun weg te vinden naar de mensen die hen het beste kunnen helpen. En ook niet alle docenten weten dat ze kunnen doorverwijzen naar vertrouwenspersonen. Dat ziet het LAKS als een probleem. Want juist het praten over je (mentale) obstakels is de eerste stap om ze te verhelpen. Ten slotte merken we dat er nog steeds taboes aanwezig zijn rondom de thema's mentaal welbevinden en sociale veiligheid. Door meer aandacht te vragen voor dit onderwerp en het gesprek erover te beginnen, probeert het LAKS een einde te maken aan deze taboes. In deze flyer vind je informatie over het vertrouwensnetwerk en drie ervaringsverhalen van leerlingen die te maken hebben gehad met het vertrouwensnetwerk op hun school. Sommige leerlingen zijn positief, andere leerlingen minder. Daarom is deze flyer vooral een oproep aan leerlingen en schoolpersoneel om met elkaar in gesprek te gaan over het vertrouwensnetwerk op school. Weet jij bij wie je aan moet kloppen als je hulp nodig hebt?

Ervaringsverhaal van Mia*

Op de basisschool werd ik gepest. De pester bleef naar dezelfde middelbare school te gaan als ik, waardoor ook het pesten door bleef gaan. Mijn ouders hebben toen contact opgenomen met mijn mentor en daar heb ik mijn verhaal verteld. We hebben samen gekeken hoe we dit verder konden oplossen en besloten om de anti-pest coördinator in te zetten. Die heeft gesproken met de ouders van de pester en heeft uiteindelijk besloten hem een peststrafblad te geven. Naast mij werd nog iemand anders door diegene gepest. Wanneer iemand met een peststrafblad nog een keer iemand pest, wordt die persoon geschorst. Daarnaast heeft de school geregeld dat, in alle jaren die daarop volgde, ik niet bij hem in de klas kwam te zitten. Dit luchtte erg op, want hierdoor hoefde ik me veel minder druk te maken om de pester en kon ik me beter focussen op school.

Voor mijn gevoel was het probleem al heel snel opgelost. Er werd ook nazorg geboden door achteraf op initiatief van de vertrouwenspersoon, nog ongeveer drie follow-up gesprekken in te plannen. Dat hielp me erg bij het veilig voelen op school. Ook tijdens de gesprekken creëerde ze een veilige sfeer. Ik had het gevoel dat ik alles kon zeggen en ik mocht zelf bepalen of mijn ouders erbij waren of niet. Als ik iets niet durfde te zeggen kon mijn moeder dit voor mij doen.

Over het algemeen ben ik erg positief over het hele proces. Zo was het fijn dat ik niet steeds aan een nieuw iemand binnen het netwerk hetzelfde verhaal hoefde te vertellen, omdat er een goede onderlinge communicatie was tussen mijn mentor en de anti-pest coördinator. Mijn ouders hebben veel voor mij betekend tijdens dit proces, maar niet iedereen heeft die hulp tot beschikking. Ik heb het geluk dat ik daardoor niet zo nauw betrokken hoefde te zijn in het proces en ik er niet telkens opnieuw mee werd geconfronteerd. Alhoewel anderen het wellicht wel fijn vinden om beter op de hoogte te worden gehouden van wat er met hun 'klacht' gebeurt. Het is dus belangrijk dat de school per leerling vraagt hoe zij betrokken willen zijn en in het algemeen voldoen aan de behoefte van de leerling.

*De namen van de leerlingen in deze tekst zijn pseudoniemen.

Ervaringsverhaal van Tarik*

Ik ben zowel positief als negatief over het vertrouwensnetwerk bij mij op school. Ik vind bijvoorbeeld dat ze te weinig in actie komen als ik hulp nodig heb. Zo werden er vorig jaar allemaal nare opmerkingen over mij gemaakt. Ik heb toen bij de teamleider aangegeven dat ik me niet veilig voelde in de klas. Ze wilde me toen niet meteen van klas overplaatsen, omdat haar dat te veel moeite zou kosten. Ik moest het eerst even aankijken van haar. Voor iemand die zich niet veilig voelt in zijn klas, is dat heel vervelend om te horen. Een paar weken later werd het ook fysiek en toen kwam mijn teamleider wel in actie. Ik werd overgeplaatst van klas en kreeg een nieuwe mentor. Daarvoor heb ik veel gesprekken moeten voeren met mijn mentor en mijn ouders. Ik had op dit moment ook gesprekjes buiten school over mijn mentaal welzijn. Op school had ik nog niets gehoord over een vertrouwenspersoon. Mijn cijfers daalden erg tijdens deze periode, daarom mocht ik van school een extra herkansing als ik anders zou moeten doubleren. Ook mocht ik zelf kiezen naar welke klas ik overgeplaatst wilde worden, zodat ik de rest van het jaar bij mijn vrienden in de klas zou zitten. Dat was wel fijn. Ook verliep de communicatie wel goed. Ik kon heel makkelijk bij de teamleider binnenlopen om te vragen hoe het proces gevorderd was.

Dit jaar was er weer een voorval waarop de teamleider en mijn mentor niet goed reageerden. Ik zat in de mediatheek te werken toen ik opeens op mijn hoofd werd geslagen. Mijn mentor gaf les in het lokaal naast de mediatheek en vroeg wat er gebeurde. Ik vertelde dat toen, maar de ander deed alsof er niks was gebeurd. Ook andere leerlingen kwamen voor mij op, dus het was duidelijk dat ik niet loog. Dit hele gesprek was met veel andere leerlingen erbij, dat vond ik ook niet fijn. Later gaf de mentor aan dat er niks aan de situatie gedaan kon worden, omdat het niet zijn mentor leerling was en het maar één keer is gebeurd. Toen ik had aangegeven dat die leerling mij eerder die dag een duw had gegeven, dus dat het wel vaker gebeurd was, veranderde dat niks. Er volgden daarna geen gesprekken meer erover. Tijdens mentorlessen wordt er altijd gezegd dat docenten altijd helpen als er zoiets zou gebeuren, maar blijkbaar alleen als het heel vaak gebeurt. Is één keer niet al te veel? Kennelijk op mijn school niet. Als ik erop terugkijk had zowel het vertrouwensnetwerk als de leerlingen uit mijn klas beter kunnen handelen. Ik werd namelijk totaal niet gesteund door mijn klas. Ze lieten alles maar gewoon gebeuren.